

L'ECLÈCTICA

Quan la lluna escampa els morts

Esperança Camps

PREMI DE NOVEL·LA CIUTAT D'ALZIRA

bromera

Un osset. Un osset de peluix blau esventrat i oblidat sobre l'asfalt. L'agent Ramírez es mou nerviós. El jupetí fluorescent l'aclapara i li coarta els moviments. Amb la llanterna de reglament, tota esvorancs i escassa de piles, enllumena la vorera d'emergència, salta la barana i rastreja entre les males herbes que repunten les vores de la carretera. És un terraplè fortament inclinat, i l'agent ha de fer equilibris per a no esvarar-se. Les soles de les botes ja les té molt desgastades i no s'aferren al paviment com abans. Com les rodes de la moto, que també presenten un estat lamentable, a veure si en la pròxima revisió els mecànics de la caserna tenen el gust de canviar-les d'una vegada. Sap que en aquestes condicions no es pot circular, i encara menys, fer-ho en una situació límit com seria una persecució. Quant de temps fa que no participa en una persecució? Només li toquen els maleïts accidents de trànsit, i potser algun control d'alcoholèmia rutinari als gamberros de casa bona que van de botellot casolà. Només troba fem al talús. Restes orgàniques i inorgàniques llançades traïdorament per automobilistes inconscients amagats rere l'anonimat dels cent vint quilòmetres per hora.

Les ambulàncies ja han evacuat els dos ferits d'un dels cotxes. Sembla que un d'ells, potser el de més edat, està greu. L'han hagut de reanimar, i després de la tercera descàrrega del desfibril·lador ha tornat a una vida artificial i manllevada. Tot l'instrumental de l'UVI medicalitzada s'ha posat al servei de mantindre unes constants anomenades vitals, però que no són més que residus, pura ranera. L'han intubat, encara que probablement no arribarà a l'hospital.

Els llums dels cotxes policials projecten la imatge espectral d'una escena que no és nova. Llums verds i blaus, bellumes de

color taronja. Els cons delimiten el carril tallat al trànsit. L'asfalt l'han sembrat de serradura per dissimular els tolls de sang i els vessaments d'oli espès i gasolina. Els companys de l'agent Ramírez exhibeixen les seues porres reflectores i amb un enèrgic moviment de braços demanen prudència als conductors que redueixen morbosament la velocitat de la marxa en passar per davant dels simbòlics de ferros. Es lamenten. Alguns voldrien veure els cadàvers de prop, baixar dels seus cotxes i tafanejar entre el dolor aliè. Uns metres més endavant, un altre agent molt malcarat els insta amb gestos intimidatoris a continuar sense aturar-se. El jutge de guàrdia encara no s'ha presentat. Sempre és l'últim el jutge de guàrdia, sobretot quan li toca a María de las Nieves Jiménez. Quan arribe parlarà poc, inspeccionarà el lloc i escoltarà les explicacions del tinent, rapidet que no tenim tota la nit. Donarà algunes ordres molt concretes als seus funcionaris, i sense traure les mans de les butxaques, tornarà a pujar al cotxe oficial, negre, blindat, amb un inhibidor de freqüències tan eficaç que malbarata qualsevol intent de comunicació a través de les ones.

Mentre esperen l'autoritat judicial, l'operari de la grua ha parat el motor perquè no pot tocar res, però continua dins el seu vehicle. Mastega xiclet i maleeix aquest ofici que només li dona disgustos, encara que pitjor ho tenen els guàrdies i els sanitaris que han de tocar els morts amb les mans. Ell, en canvi, se sent protegit dins la cabina del camió, amb les fotos dels fills i una estampa de la Moreneta que li fa de cuirassa contra el drama.

En un costat de la carretera descansen quatre embalums inerts, coberts per mantes isotèrmiques. Daurades. Semblen una broma. El daurat és el color de la festa, del Nadal, però des de fa uns mesos aquest és, per a l'agent Ramírez, el color que amaga la mort, el que la protegeix de les mirades obscenes de gent estranya que res no sap de les vides d'aquests difunts recents. Que ningú els toque, que ningú s'hi acoste! Els quatre cossos pertanyen a persones adultes, però molt joves, quasi criatures.

Pertanyen?

Els quatre cossos ja no són de ningú. Ara són despulles sense memòria. Han deixat de ser, han deixat de tindre l'existència que tenien mig segon abans de morir. Viatjaven en un Volkswagen Passat blau metal·litzat. Un model antic, tal vegada del principi dels anys vuitanta, amb les rodes recautxutades i els baixos petro·liejats. El xoc ha estat brutal. Els bombers han treballat molt per a excarcarar les víctimes de la ferralla. Encara no hi ha informe oficial, d'això s'ocuparan els d'atestats, que viatgen amb una antiga Olivetti en la furgoneta, i escriuen encara amb paper de calc.

L'agent Ramírez també caldrà que òmpliga uns quants folis a primera hora del matí. Ell ha estat un dels primers d'arribar al lloc i ha contactat amb la central per a informar del sinistre i demanar reforços. N'ha vists molts, d'accidents com aquest, i intueix que la culpa del xoc l'ha tingut la conductora del Volkswagen perquè anava a mil per hora per l'autovia. Tal vegada s'ha adormit, o s'ha despistat. Dedueix que no ha fet res per evitar la topada perquè ni tan sols hi ha el rastre d'una frenada sobre l'asfalt. En una recta, amb molta visibilitat, amb una lluna gran i redona com una poma, amb la calçada en perfectes condicions, el Volkswagen blau metal·litzat ha creuat la doble mitjana i s'ha abalançat sense remei sobre un Opel Vectra que circulava correctament en sentit contrari.

Ja hi ha arribat la premsa. Sempre és molt ràpida. Sempre té una orella aferrada a l'espiaeta modern en què s'ha convertit l'escàner multibanda que ocupa un lloc central en la secció de successos de qualsevol mitjà de comunicació, per modest que siga. Els càmeres de televisió i els fotògrafs s'encrueleixen en els cossos alineats en la carretera, en els ferros retorçuts dels cotxes, tal vegada en el tros de massa encefàlica que s'ha quedat aferrat, com un xiclet de maduixa, al blanc fosforescent de la línia discontinua, en els vidres

rebutats en mil trossets, en el retall de goma d'una roda que ha eixit rodant per la carretera, en una motxilla de la qual sobresurt un jersei de color granat molt gros, en una sabatilla esportiva. Un primer pla d'una sabata de taló d'agulla, viuda, sense un peu que la calce. Per què els morts en els accidents de trànsit perden sempre una sabatilla que es queda sobre l'asfalt com a únic testimoni del xoc frontal? És una qüestió metafísica. Als familiars els lliuraran un cadàver descalç. És obscena aquesta imatge. Passen els dies i ningú es recorda d'arreglar aquell objecte amb memòria, i allà es queda, traient floridura en els marges de la carretera, en compte de continuar caminant per les voreres o pegant puntellons a un baló de futbol. Els records no són biodegradables, però amb el pas del temps i de la pluja la sabatilla es descompondrà per a recordar als conductors que han de reduir la velocitat, que allí ha passat alguna cosa greu, i que ells podrien haver estat les víctimes del succés.

Això és, aquest tipus del jupetí de les mil butxaques, amb aspecte de perdonavides, sense afaitar, com si acabara d'arribar de Bòsnia, ja té el pla que buscava. Les imatges que ha aconseguit obriran demà el programa de successos per al qual treballa com a *freelance*. Li pagaran bé. Ho necessita, perquè últimament hi ha molt de pirata que rebenta el mercat oferint imatges dolentíssimes tirades de preu. Desenfocades, mal enquadrades, sense eix, sense balanç de blancs. Però el reportatge d'avui és molt bo. S'ha treballat cada pla. La composició interna. Els moviments. El dinamisme. A més, la mort escandalosa sempre ven més i millor. És molt impactant per als espectadors, i això són punts en els gràfics que mesuren les audiències televisives. I cada punt són diners.

L'agent Ramírez sap que ha d'estar alerta perquè els periodistes són corbs que s'emboiquen amb la bandera de la llibertat d'expressió o del dret a la informació, i a la mínima trauen carnets, targetes d'identificació diverses i amenacen els guàrdies de posar-los una denúncia. Són uns carronyaires que cobren a tant la peça. No els lleva l'ull de damunt l'agent, perquè els creu capaços d'alçar el

llençol i traure primers plans dels morts. A quant es paga avui en dia la imatge de carn freda? Val més o menys que un bes furtiu i a contrallum entre un alcalde i una artista de la faràndula?

Una jove rossa vomita al voral. Vesteix com una *pija*, amb minifalda de vellut negre i calces de cristall. Acompanya un dels fotògrafs més veterans. Tal vegada és el primer succés que cobreix ella. Tal vegada han endossat la moniata al gos vell perquè aprenga com se les gasten allà fora, al carrer, lluny de l'agombolament de la redacció, perquè comproun és la merda en aquesta professió. Tal vegada a la redacció li han dit que no es perda res, que es fixe en tot, perquè com més detalls escabrosos conte, més agradarà la seua crònica als de dalt, i com que és una becària, ja se sap, ha de guanyar punts com siga per a millorar el seu contracte, o fins i tot, per a conservar l'ocupació en el periòdic. Per això es posa la minifalda i s'encimbella a uns talons difícils de pilotar sobre el paper de vidre que és l'asfalt de l'autopista vist tan de prop. Per això no sap si començar per descriure el gruix calent del bassal de sang que ha provocat les seues basques de novella, o contar als lectors que en la vorera d'emergència reposaven quatre cossos sense vida, cruelment alineats, un, dos, tres, quatre, i que han hagut d'intervindre els bombers amb unes potents serres pneumàtiques per a traure'ls d'entre els ferros del vehicle en què viatjaven. Posarà la marca d'aquestes ferramentes infernals, i remarcarà la cara de fàstic de l'operari. Pensa que com més detalls incloga, el relat tindrà més credibilitat, que ella pot ser 'molt senyoreta', però és periodista. O s'ho creu. Ella té vocació. Li agrada escriure. Va guanyar el concurs de redacció de la Coca-Cola i sempre ha volgut ser periodista. Reportera de guerra, com el del jupetí d'anar a Bòsnia, que no ha deixat de mirar-la en tota la nit. Ha sentit a dir que es lliga molt a la guerra i en els successos, en les guàrdies inacabables a les portes dels jutjats o de les comissaries, mentre s'espera sovint inútilment una declaració del culpable d'un crim abominable. Però el criminal quasi sempre és presumpte i apareix

amb el cap cot, cobert amb una caçadora bruta. Vol ser periodista de carrer, encara que li toque perbocar fins a traure les tripes per la boca sobre l'asfalt. La periodista novella veu com l'agent Ramírez continua escodrintyant en solitari els marges de la carretera. No s'atreveix a preguntar-li què punyetes està buscant. També li han contactat els companys com se les gasten els picoletos en la carretera. Sobretot els motoristes, amb les cames arquejades i els camals del pantaló entatxonats dins les botes altes, com els cowboys de les velles pel·lícules de l'oest. No els busques les cosquerelles, perquè a la mínima t'allunyen del lloc dels fets i et delimiten amb una cinta perimetral, i llavors estàs perduda. Als guàrdies els encanta delimitar perímetres de seguretat amb les seues cintes de plàstic. Encara que et poses minifalda. No passar. Policia. I ací et quedes, li hauran dit, sense tocar bola, sense història per a contar.

Aquest guàrdia, que és el cap de la parella, va pel seu compte, sense fixar-se en el treball de la científica.

Hi havia un osset de peluix blau i una bossa de Carrefour. Hi havia mocadoretos humits i bolquers d'usar i tirar.

On collons és el bebè?

L'agent Ramírez té cinquanta-quatre anys i dos fills ja majors que no volen ni sentir parlar de la Guàrdia Civil, ni de les cases quarter, ni de l'acadèmia militar, ni d'obeir ordres absurdes perquè sí, ordres que humilien els homes drets i fets davant de les seues esposes i els seus fills. Ja ni recorda l'agent quan va ingressar al cos. Sense vocació. Empès per la necessitat d'una família sense recursos, que va veure en l'entrada del fill major en la institució fundada pel duc d'Ahumada, una eixida digna a la seua penosa existència enmig del no-res dels camps de Níjar. Se'n va anar molt jove de casa, l'agent Ramírez, així hi havia una boca menys

a alimentar, així estalviava el que podia i enviava uns diners cada mes a sa mare. Una misèria. Ni recorda tampoc, l'agent, quants destins ha tingut, ni quants llençols ha col·locat sobre cadàvers calents, acabats de morir. Llençols que ara ja no són llençols, sinó mortalles d'un material fi i lleuger, com per a fabricar disfresses de carnestoltes, preparades i plegades amb atenció professional que la Direcció General de Trànsit reparteix en caixes de cinc-centes unitats entre totes les delegacions provincials, i que ocupen molt d'espai en el magatzem del soterrani. Sudaris d'usar i tirar que es comptabilitzen com a despeses corrents als pressupostos generals de l'estat. Això significa que cap al final d'any, algú que entén de comptes i sap dibuixar gràfics i fer percentils, i és capaç de preveure quant augmentarà la sinistralitat a les carreteres, fa plans i sumes i restes, i anota en un paper amb capçalera oficial quantes persones moriran sobre l'asfalt durant els pròxims dotze mesos.

L'agent Ramírez és motorista i està destinat a la Direcció General de Trànsit, però ho vol deixar. Des que va patir l'accident té una angoixa al genoll que no el deixa de molestar, sobretot els dies humits i plujosos. Dorm malament i, durant els interminables malsons que el mortifiquen, mor cada nit estrangulat per una dansa de línies contínues que van i vénen i travessen el seu cervell fins a fer-lo esclatar. I aquesta molèstia que té a les cervicals..., a vegades no suporta ni el pes del casc. El plus de perillositat i els altres complements que cobra per anar en moto li fan falta, i per això va retardant la sol·licitud del canvi de destí. A casa es necessiten els diners. Està tota la vida dient el mateix. Els xavals són responsables i valen per als estudis, i no serà ell qui els prive d'un futur millor que el que li ha tocat a ell, però ja són massa anys cavalcant per les carreteres durant hores i hores. El seu actual company de patrulla és l'agent Lázaro, molt més jove que ell, també més arriscat sobre les dues rodes. Lázaro, que està a les seues ordes però és un tipus altiu i rocós, és d'aquells nacionalistes exaltats que es posa la bandereta espanyola en la corretja del

rellotge. Va haver de fugir rabent del País Basc, i ara va de dur per la vida. Sempre que pot mostra la cicatriu del coll. No és massa profunda i té forma de mitja lluna. És el record que li ha deixat per a sempre un tros de metralla que li va fregar el bescoll i li va arrancar un esquinçall de pell en esclatar unes granades al quarter d'Intxaurreondo, on va estar uns mesos a les ordres de Rodríguez Galindo. Això molesta Ramírez, que té moltes altres cicatrius, potser més doloroses, i no les va ensenyant per ací i per allà. Clar que, com que no li les han fetes els terroristes d'ETA, no tenen cap valor per a Lázaro ni per a la resta dels seus companys de la bandereta a la corretja del rellotge.

Aquesta nit d'hivern, Ramírez busca un bebè mort entre les restes de l'accident, entre els ferros dels cotxes esclafats, entre la mala herba i la merda del voral, entre els matolls que són l'inici d'un petit bosc d'eucaliptus, cartesianament alineats. Qui sap a quants metres pot eixir disparat un bebè quan xoquen dos cotxes a gran velocitat?

On collons és el bebè mort?

Els de la científica estan a punt d'enllestir el seu treball. La jutgessa de guàrdia s'ha pres el seu temps, però finalment ha arribat i ha ordenat l'alçament dels cadàvers que ja circulen en caixes de zinc distribuïts en els compartiments d'un furgó fúnebre rumb al tanatori més pròxim. També està a punt d'arribar la brigada de neteja per a aclarir la carretera i obrir al trànsit els carrils de l'autovia que, tres hores després del sinistre, encara continuen tallats. És la rutina, l'epíleg que baixa el teló del teatret que es munta entorn de tots els accidents de trànsit amb víctimes mortals. Els periodistes també apaguen els focus i se'n van de la zona. Potser han de cobrir un altre succés, potser el vell fotògraf s'haurà de tancar en el laboratori per a revelar la crueltat del xoc i incloure-la en la segona edició de demà. A la primera no arriben, segur. El càmera

freelance ha de revisar les imatges i telefonar a les productores que es lliuraran a una impúdica subhasta per a aconseguir l'exclusivitat d'un enregistrament que no té ningú més. Si acaba prompte encara cridarà a la becària. Han estat xarrant una estona després que ell li donara un glop d'aigua mineral quan l'ha vista tan malament vomitant a la vorera. Té el seu mòbil, i tal vegada podran quedar a prendre unes cerveses quan ella acabe la crònica.

Els companys de l'agent Ramírez intenten persuadir-lo que no hi ha bebè mort. Que potser l'osset de peluix blau només era la mascota d'algun dels quatre joves que viatjaven en el Volkswagen, o tal vegada estava en l'altre vehicle, el dels ferits, però no hi ha bebè mort, Ramírez.

En aquest accident, no.

A la mateixa hora, a més de dos-cents quilòmetres del lloc de l'accident, al barri de la Coma de Paterna, prop de València, vora la Fira de Mostres, lluny de quasi tot, hi ha cinc xavals asseguts al respatler d'un banc de fusta corcada, mig trencat i rovellat, embarrancat al final d'un carrer sense nom. Recolzen els peus en el seient. Uns peus embotits en unes enormes sabatilles esportives, brutes i sense cordons. Mengem pipes i comparteixen uns cigarrets que han cisat als xics més majors en els billars. Ells no haurien d'entrar als recreatius, però l'encarregat fa la viu-viu. A més, els seus germans i els seus cosins de més edat sí que visiten amb assiduïtat aquests locals escurabutxaques, i ells fan de comparsa, dissimulen i esperen el subministrament. A vegades no tenen monedes per a tirar a les màquines, però sempre hi ha algú que els convida a jugar una partida. En tot cas, la falta de liquiditat no els representa cap problema, perquè el Juanjo és especialista a robar-ne, de partides. Quan l'amo no el veu fa la seua jugada mestra: un joc de mans amb colpets per ací i tocs per allà, i... plas! Bonus! La paraula màgica amb què la maquineta queda desarmada i el convida a tornar a jugar. No obstant això, al local no hi ha cap expenedora de tabac perquè la llei ho prohibeix, i cada vegada és més difícil que algú els done un cigarret, perquè també en el quiosc s'han tornat escrupolosos, i han deixat de vendre'ls solts. El Jaime, que és el Coix, que és l'amo de la guingueta, diu que és perquè la llei s'ha posat molt dura, que cada dos per tres té els de paisà i els d'uniforme rondant pel seu metre quadrat de negoci, i que no vol que li tanquen el quiosquet, que encara que li ve just arribar a final de mes, és l'única seguretat que té, aquesta paradeta de venda de pipes i caramels i alguna revista per a dones, i ara l'ajuntament ha promès que urbanitzarà la vorera i el seu comerç de butxaca es

convertirà en un lloc de pas, diuen que tot està escrit als pressupostos d'enguany, i com que vénen eleccions han d'executar-lo, que s'han de gastar fins a l'últim cèntim, no siga cosa que guanyen els altres i es troben la caixa plena, i que l'arquitecte municipal ja ha dit que l'inici de les obres serà qüestió de mesos, i potser després de l'estiu podrà ampliar el negoci, i posar una nevereta per a vendre begudes fresques, que ja hi passarà molta més gent, per aquest cul del món, i també tindrà diaris i revistes per a les persones que van a l'ambulatori, perquè amb els bollycaos i les pipes no trau per a pagar els impostos, que el govern va dir que els abaixaria, però el que és als autònoms ens té fregits, i a més, el que m'afaneu vosaltres, que us tinc ben clissats, que si no fóra perquè sé que no teniu maldat, us donaria dos calbots, i us deixaria ben calentets, a més d'un l'enviava jo a fer companyia al Carlos.

És de nit i fa fred. Fa poc que ha deixat de ploure, i el succedani de parc que hi ha enfront dels blocs on viuen els xics s'ha convertit en un fangar. La Coma és un barri de sèrie B, i fins i tot la pluja és bruta quan cau ací i es mescla amb les pixarrades dels gossos per a generar una pudor insuportable. Algú ha escrit una frase humida en una de les façanes repetides i impersonals, fetes amb un motle barat i funcional. Hi ha molts grafitos al barri. Encara que amb faltes d'ortografia i amb missatges aguts són l'únic element decoratiu de la zona i aporten una dosi extra de realitat i de mal rotllo, un obrir-se les carns, un despullar-se dels habitants més joves del polígon davant d'una societat que només els veu quan apareixen a les pàgines de successos dels diaris. La pintada del bloc dotze encara té la pintura intacta i recent: *Kontra la pobreza, reparto de la rikeza.*

Els bergants del banc trencat no tenen ni catorze anys. Quan no tenen tabac esnifen cola i aiguarràs, i viuen en estat de permanent eufòria, col·locats, amb els ulls brillants, i la boca mig

oberta, amb un somriure imbècil que se'ls esborra del rostre quan el seu cervell deixa de rebre l'estímul de la cola o de la trementina. Llavors, el seu gest es tornarà esquerp i agressiu.

Els xavals del banc no tenen ni catorze anys i encara van al col·legi públic que hi ha al seu barri. En realitat, no hi van. El fet d'estar matriculats no és garantia d'una assistència regular a les classes, ni d'estar al dia en les matèries, ni tan sols és segur que tinguin a casa els llibres recomanats per al curs que els correspon per edat. Els professors del centre són d'aquells vocacionals, d'aquells que creuen que el sistema públic d'ensenyament té poders reinseridors. Pateixen els embats dels alumnes malcarats i l'absència total de les seues famílies, però tenen bona voluntat. Assisteixen a cursos d'estiu per a ensenyants, estan al dia de totes les publicacions que fan els teòrics progressistes, i no es cansen de demanar suport a la Conselleria del ram. Tal vegada encara creuen que a través de l'educació poden canviar la societat, o si no, tirar-hi sacarina per a edulcorar-la artificialment. Per això fan els ulls grossos, perquè pensen que expulsar de l'escola aquests alumnes per un excés d'absències sense justificar encara empitjoraria la seua situació. Mantinent-los en la nòmina del col·legi aconsegueixen que no se'n vagen a les vores de la societat. Almenys ho retarden fins que tenen quinze o setze anys. No obstant això, aquests adolescents ja estan marginats des de l'instant del seu naixement. En tot cas, i a molt estirar, al col·legi vetlen perquè no se n'isquen de la pàgina, o perquè les seues històries no queden sense escriure.

Són més de les onze de la nit i els xics del banc trencat que tenen les sabatilles plenes de fang, que fumen i mengen pipes i no tenen ni catorze anys, i masteguen les paraules abans d'escupir-se-les els uns als altres, ja haurien d'estar al llit. De fet, tots els xics i xiques de catorze anys de l'altra banda de la pista d'Ademús, aquells que viuen en el cantó bo del Pla General d'Ordenació Urbana, ja descansen. Potser els seus pares han arribat cansats a casa, i amb un gest estudiat i automàtic s'han llevat la corbata i la jaqueta, i

han buidat les butxaques del pantaló en una safata de couro amb els cantons punxeguts, i s'han embotit en un xandall de marca, i s'han calçat unes sabatilles còmodes de les que s'empren per estar per casa, perquè per jugar a tennis ja tenen les J'Hayber. Aquests pares modèlics, tan esgotats, però tan amants de les seues meravelloses i estructurades famílies, s'han servit una copa de vi blanc del Penedès, collita d'enguany, sempre molt jove i molt fred el vi blanc, i han començat a preparar el sopar, perquè avui la mamà té una reunió i arribarà tard. O millor encara, com que estan tan cansats i avui és el dia lliure de la domèstica, han telefonat a Telepizza i s'han donat un festí amb una quatre estacions amb extra de formatge i cocacola i unes aletes de pollastre tan greixoses com saboroses. De postres han menjat iogurt de xocolata, d'aquests del pot de vidre que són tan cremosos i fan un sabor de cacau que dóna gust. Aquests mateixos pares, conscienciats de la importància de donar una bona educació als seus consentits cadells, hauran recordat quant els costa la factura mensual del col·legi privat i bilingüe i els hauran ajudat amb els deures. No et preocupes, fill, si creus que no pots amb tot i necessites una ajudeta et posarem un professor a casa. És possible que en un altre dels adossats s'haja sopat un poc més tard perquè la classe de piano de la filleta ha durat més del que és habitual. Està preparant l'audició de Nadal per als pares i la Sonatina de Clementi se li resisteix, perquè l'interval entre el primer i el quint dit és massa ràpid, però no et preocupes, papi, que ha dit la profe que el dia del concert ja ho farà superbé. Als majors els hauran deixat veure *Operación Triunfo* a la tele de la seua habitació, però només una estoneta, eh? A les onze menys quart apagues el llum, d'acord, fill meu? Tenen televisor i ordinador amb connexió a Internet en l'habitació, els xavals de les urbanitzacions. I com que es porten tan bé, pel seu aniversari els regalaran la Playstation, i durant el mes de juliol se n'aniran a Irlanda o al Canadà per a perfeccionar el seu anglès, que ja se sap, a aquesta vora de la ciutat es necessita saber anglès i alemany per a prosperar.

Però a la Coma tot és diferent. Allà els idiomes estrangers no serveixen per a res. Tampoc el valencià, i potser ni tan sols l'espanyol siga el vehicle de comunicació més utilitzat pels ciutadans empadronats allí.

La Coma és un barri invisible i invivable. Està al mig del no-res. Prop de les instal·lacions de la televisió autonòmica, prop de la Fira de Mostres, prop de Kinépolis, del Parc Tecnològic, però mil·limètricament aïllat de tot això. Ja s'han ocupat els constructors i les autoritats que romanga completament allunyat de tot, que els seus habitants no tinguen accés als serveis bàsics o als cobejats equipaments que els rodegen, que no es barregen amb els ciutadans de primera classe que anualment evadeixen els seus impostos com Déu mana.

Per no ser, no és ni tan sols un barri dormitori, perquè els seus habitants no ixen d'allí per a anar a treballar. Ells no van a treballar. La Coma seria un camp de concentració contemporani, un gran contenidor de deixalles humanes, amb l'aquiescència d'aquells que no hi resideixen, que l'ignoren, que l'esborren, que el desmaterialitzen. Aquells que sí que tenen el seu domicili a la Coma s'hi han fet forts i han criat arrels profundes i malaltes en els seus carrers de fang pudent.

Els blocs d'habitatges fets de rajoles vermelles van començar a emergir en aquest immens solar al principi dels anys vuitanta. Les primeres vivendes van ser ocupades per centenars de persones emigrades que vivien en la perifèria de la perifèria de la ciutat de València, en barraques, en infravivendes vergonyoses. Totes les finques tenen la mateixa estructura. Són una col·lecció de capses de mistos idèntiques, que s'alineen de forma ignominiosa enmig d'un no res mal dissimulat, enmig del zero, de l'absència. Hi ha una església i un col·legi. L'ambulatori ocupava fins no fa massa temps un pis de 90 metres, i les telecomunicacions tenen a veure

amb les dues cabines de telèfon públic situades estratègicament al llarg del barri. Hi ha sèries d'edificis de quatre altures, altres de nou. La mitjana d'ocupació és de set persones per habitatge.

Una ampla carretera separa la Coma de la resta del món. El barri mai arribarà a tocar amb la punta dels dits les urbanitzacions de luxe que han sorgit als afores de València, ni els exclusius gimnasos amb jacuzzi, ni les piscines privades amb onades artificials, ni els jardins perfumats per a residents, ni els parcs infantils, ni tan sols els pipicans, que són cosa de rics. Aquelles urbanitzacions estan protegides de l'exterior amb càmeres, pantalles de tot tipus i tanques electròniques contra els veïns indesitjables. Perilloses instal·lacions que només fregant-les podrien deixar fregit allà mateix un home de cent quilos. Altres barreres, aquestes de formigó, les aïllen del soroll dels cotxes que trenquen la nit en l'autopista. Tenen gossos policia i guàrdies de seguretat privats que passen el dia observant i cuidant els veïns i les seues mascotes, i els seus cotxes de luxe, i les seues joies, i els seus quadres a través dels monitors del circuit tancat de televisió. El Manu i el Lumbreras han bravejat a vegades de fer tornar bojós aquests polis de per riure. Es posaven un a cada extrem de la tanca i feien com que la volien traspasar, i així els obligaven a perseguir-los amb les seues motos de la Senyoreta Pepis. Aquests guàrdies fuls són els pitjors, perquè tenen més mala llet. Són uns frustrats, perquè els hauria agradat ser policies de veritat, dels de placa i cotxe amb llums i tot això. Com els homes de Harrelson, amb la seua gorra i el seu pla de pensions i el seu economat, però s'han de conformar sent segurats de curset intensiu. Per això presumeixen del que no són. S'inflen d'anabolitzants i suen als gimnasos especialitzats en clients com ells, obsessionats per lluir més músculs que ningú, i ensenyen la pipa sempre que poden, encara que saben que no la poden utilitzar. S'envaneixen fent sonar el metall brillant de les manilles, o acaricien obscenament la porra de cuir que desenfunden a la mínima que algú d'aspecte sospitos s'acoste a la porta

de la urbanització on viuen els nous rics o els nous pobres lligats de mans i peus a una hipoteca, que els facilita l'accés a una de les cases adossades.

Aquesta nit, els xavals del banc trencat, els que ho embruten tot amb corfes de pipes i pots de cervesa, els que empastifen de fang el seient amb les sabatilles d'imitació, els que fumen cigarrets d'estraperlo i esnifen cola, els que es masturben davant els companys, estan esperant l'arribada del Carlos.

El Carlos és el germà major del Manu i bessó de la Carmen. Des de fa anys, el Carlos festeja amb la Vanessa, que és germana del Tomás i fa de perruquera a ca la Loli. El Carlos és un heroi per als bergants. Va matar un home, diuen. Ell ho nega, però el jutge va dir que sí, que ell havia estat l'autor material de l'homicidi. Que quan la policia el va atrapar tenia les mans plenes de sang i estava al costat del mort. Li parlava al cadàver, deien. Els xavals fabulen amb la gran taca de sang calenta, i amb la valentia del Carlos que abans que el trincaren caminava pel barri amb les butxaques plenes de diners. A la trena hi va entrar ple de merda, amb plom a les ales i amb una condemna per assassinat. Aquest matí ha eixit de la presó amb un permís de quatre dies, i les xiques han anat a buscar-lo a Barcelona.

Ja deuen estar a punt d'arribar a la Coma. Al primer pis del bloc quatre, la Concha, sa mare, que aquesta nit ha canviat el torn amb una companya i no ha anat a treballar, l'està esperant tota nerviosa. Ha parlat amb ell per telèfon aquest matí. Encara estava a les portes del centre penitenciari, la Vanessa li ha deixat el seu mòbil i s'han dit quatre paraules. Li tremolava la veu de tan nerviós com estava, i li ha demanat que per a sopar li faci un arròs caldós, que el ranxo de la presó és molt dolent, mare. I ella ha ajuntat un poc de carn meloseta i ha fet un bon sofregit, i per tota l'escala se sent la fortor de l'arròs caldoset que menjarà el

Carlos per a sopar quan arribe amb la seua germana i amb la seua nòvia de tota la vida, i amb la Yolanda, una amiga d'elles, que no és que es facen molt, però és una xafardera, i avui no tenia res més interessant a fer que agafar els trastos i acompanyar la Vanessa i la Carmen. El López els ha deixat el seu cotxe perquè el porten com un senyor, perquè no haja d'anar en l'autobús de línia, que és un patiment. Li ha fet el llit sa mare. Amb llençols nets que fan oloreta de Gior.

La mare del Carlos és una vella de quaranta i pocs anys. Es va casar molt jove amb el Manolo perquè van fer Pasqua abans de Rams, i als vint va parir bessons. Uns anys més tard li va vindre el Manu, el pobre, tan petitó i tan raret quan va nàixer, i tan malaltet que va estar. Ella no s'ho esperava. No volia una altra criatura amb el Manuel que li donava tan mala vida. Però va arribar el Manu. Algun dia va ser guapa, però mai no va ser jove la Concha. Ara li sobren 30 quilos de pes i tres fills. I encara sort que és viuda. Una grip mal curada que es va convertir en una pneumònia es va emportar el Manolo a l'infern fa un parell d'anys, quan complia una pena llarga a Picassent per robatori i tràfic de drogues.

No era dolent el seu marit, o això pensava la Concha, però algunes vegades, quan passava el matí i la vesprada i la nit a cal Joaquín i es posava de cerveses fins a dalt, se li n'anava la mà. A les criatures mai les va tocar, ni per a bé ni per a mal. No li agradaven els xiquets al Manolo, i va practicar amb ells la indiferència més absoluta. Els considerava un accident necessari perquè a ell li agradava follar, i ja se sap que follar té açò, que la dona ha de complir amb el marit i no sempre es tenen les gomes a l'abast, a més, a ell li agradava al natural, sense cap intermediari entre la seua verga i el cau de la Concha, i quan es folla així, ja se sap, la dona es pot quedar prenyada. Ni tan sols va expressar tendresa ni dolor, ni va plorar quan va veure el pobret del Manu en la incubadora

de la Fe, acabat de nèixer, tot connectat a les màquines, com un conill escarransit.

El Manolo no tenia carícies per als seus fills, perquè ningú li n'havia donades, a ell. En canvi sí que havia rebut pallisses de campionat quan era un xiquet. Unes pallisses que va traspasar sense massa miraments a la seua dona, sempre amb l'excusa que estava borratxo. I ella callava, que aquestes coses no s'han de saber fora de casa, que cada una té el que té, i mentre el Manolo no pose la mà damunt els nanos, amb ella que faça el que vulga, perquè per açò es van casar quan encara eren unes criatures. A la Concha alguna vegada li va deixar la mà marcada a les anques, que culgrossa que eres, li deia, i plas! Mai a la cara. No podràs dir mai que t'he tocat un cabell del cap. Mai a la cara, és cert, però a vegades la Concha estava tan cuita que no podia ni asseure's a taula.

La Concha ha resat molt durant tots aquests anys pel seu fill que s'estava menjant un marró a Quatre Camins, tan lluny de la casa, i ella sense massa diners per a anar a veure'l cada setmana. Per què no me l'acosten? Senyor! És el meu fill i tinc dret a veure'l, com les altres mares. Jo li portaria el menjar a la presó, i la roba, i tot el que necessita, que així, només Déu sap si li arriben els paquets que li envie per correu o per altres persones que puguen a Barcelona. Quatre anys a la trena, mesclat amb tota casta de gent, amb totes les malalties que hi ha allà dins, i jo només l'he vist cinc voltes. I està tan primet el meu Carlos. S'ha engolit quatre anys a la presó i els que encara li queden, sense ser culpable de res, que el van empaperar a ell perquè era el més jove i el més innocent de tota aquella colla de passarells, i perquè son pare ja estava pres, i això els jutges ho tenen en compte. Són antecedents heretats, i per a acabar d'arreglar-ho ens va tocar una advocada molt roïn. De seguida la vaig filar. A la primera vaig veure que el Carlos li queia malament a l'advocada, que era una *pija* de Barcelona, una

mala pècora que no sabia res de res. Res de la vida del meu fill, ni d'ací del barri, que tots l'estimen molt el meu Carlos. De bon començament ja em vaig adonar que aquesta lletrada no faria res perquè l'absolgueren.

Li van caure quinze anys.

Edicions Bromera